

AANPAK DROOGTE OP HOGE ZANDGRONDEN

Droogte kun je tegengaan door het water dat er is beter vast te houden. Met project Klimap gaat WUR de weg wijzen.

Voor het derde jaar op rij is het extreem droog in Nederland. Regen sturen is niet mogelijk, maar water dat is gevallen kan wel veel beter worden benut. Met het project Klimap (kort voor Klimaatadaptatie in de Praktijk) gaan WUR en 23 andere partijen aan de slag om dat voor elkaar te krijgen. Projectleider is Myrjam de Graaf van de leerstoelgroep Bodem, Water en Landgebruik. De Graaf gaat niet even het droogteprobleem oplossen. 'Maar Klimap geeft wel aan wat de route is die leidt naar een klimaatbestendiger inrichting van het landschap.' De aanpak richt zich op de hogere zandgronden van Nederland, daar waar de droogte het hardst toeslaat. En die aanpak is in de kern simpel. 'We moeten onze eigen broek ophouden', zegt De Graaf. 'We moeten water zoveel mogelijk gebruiken en niet zomaar naar zee laten lopen.' In Klimap werken waterschappen, provincies en verschillende kennisinstellingen samen. Om alle neuzen dezelfde richting in te krijgen worden zogeheten ontwikkelpaden ontworpen. 'Dat zijn beschrijvingen

van het proces dat ervoor moet zorgen dat iedereen zijn rol kent', licht De Graaf toe. 'Welk pad moet je daarvoor bewandelen. Wat moeten bijvoorbeeld de waterschappen doen, of hoe enthousiasmeer je boeren en natuurbeheerders.'

WORMEN

Naast deze route komen de onderweg te nemen maatregelen aan bod om het land tegen droogte te wapenen. In *living labs* en proeftuinen worden maatregelen en methodes

'We moeten water zoveel mogelijk gebruiken en niet zomaar naar zee laten lopen'

uitgetest. 'Daarbij hoeven we niet bij nul te beginnen', zegt De Graaf. 'Er is al veel ontwikkeld op dit gebied.' Ze noemt het project Lumbrius (Latijn voor worm) dat maatregelen in het veld voor aanpassing aan het klimaat in kaart brengt en analyseert. 'Je kunt daarbij denken aan onderzoek naar het effect van wormen op de infiltratiecapaciteit van de bodem', licht De Graaf toe, 'of het toe-

FOTO: SHUTTERSTOCK, JASPER SUITEN

passen van subirrigatie.' Subirrigatie is een vorm van omgekeerde drainage, waarbij de buizen die normaal dienen voor afvoer van overtollig water nu water aanvoeren. 'Dat onderzoek kun je bijvoorbeeld uitbreiden met studie naar de effecten van subirrigatie op de waterkwaliteit van het grondwater of andere nog ontbrekende informatie.' Een derde tak van het project is het doorrekenen van het effect van lo-

kale maatregelen op het watersysteem op grotere schaal. Oftewel: wat levert een maatregel op in de strijd tegen klimaatverandering als je die grootschalig toepast. Klimap duurt vier jaar en kost zes miljoen euro. Dat geld wordt onder meer opgebracht door topsectoren, waterschappen en provincies. Natuurorganisaties en andere watergebruikers denken mee als klankbord. **IRK**